TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. balandžio 28 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (ES) Nr. 549/2013 – Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistema Europos Sąjungoje – A priedo 20.15 dalis – *Institut des Comptes nationaux* vykdoma mokymo įstaigų, įsteigtų kaip ne pelno institucijos, organizatorių kontrolė – Mokymo įstaigos, kurios gauna viešąjį finansavimą ir naudojasi Konstitucijoje garantuojama švietimo laisve – A priedo 20.15 dalies antras sakinys – Sąvoka „viešoji kontrolė bendromis taisyklėmis, taikomomis visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams“ – Apimtis – A priedo 20.15 dalies pirmas sakinys – A priedo 2.39 dalies b punktas, 20.15 dalies b punktas ir 20.309 dalies h punktas – Sąvoka „perteklinis reglamentavimas“ – Apimtis“

Byloje C-277/21

dėl *Conseil d'État* (Belgija) 2021 m. kovo 31 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2021 m. balandžio 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Secrétariat général de l'enseignement catholique ASBL (SeGEC) ir kt.

prieš

Institut des comptes nationaux (ICN),

Banque nationale de Belgique

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas I. Jarukaitis, teisėjai M. Ilešič ir Z. Csehi (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Secrétariat général de l'enseignement catholique ASBL (SeGEC)* ir kt., atstovaujami *avocats* D. Renders ir E. Gonthier,

* Proceso kalba: prancūzų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos F. Blanc ir T. Materne,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013, p. 1) A priedo 20.15 dalies ir 20.309 dalies h punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *secrétariat général de l'enseignement catholique ASBL (SeGEC)* ir kitų šešių ne pelno asociacijų, veikiančių švietimo sektoriuje Belgijoje (toliau kartu – aptariamos asociacijos) ginčą su *Institut des comptes nationaux* (toliau – ICN) ir *Banque nationale de Belgique* dėl to, kad ICN pagal Reglamente Nr. 549/2013 nustatytą 2010 m. Europos sąskaitų sistemą (toliau – 2010 m. ESS) aptariamas asociacijas priskyrė prie valdžios sektoriaus krašto (regiono) valdžios subsektoriaus.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Reglamento Nr. 549/2013 1 ir 3 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(1) politikai formuoti Sąjungoje ir valstybių narių ekonomikos bei ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) stebėsenai vykdyti reikalinga palyginama, naujausia ir patikima informacija apie kiekvienos valstybės narės ar regiono ūkio struktūrą ir ekonominės padėties raidą;

<…>

(3) Sąjungos piliečiams ekonominės sąskaitos reikalingos kaip pagrindinė priemonė bet kurios valstybės narės ar regiono ekonominei padėčiai analizuoti. Siekiant palyginamumo tokios sąskaitos turėtų būti rengiamos pagal vienodus ir vienodai aiškinamus principus. Siekiant užtikrinti kuo didesnį skaidrumą visuose sektoriuose, pateikta informacija turėtų būti kuo tikslesnė, išsamesnė ir pateikta laiku.“

4 Šio reglamento A priede, susijusiame su 2010 m. ESS metodologija, yra 1 skyrius „Bendroji informacija ir pagrindiniai principai“, jame yra šio priedo 1.01, 1.19, 1.34–1.36 ir 1.57 dalys. Šiose dalyse nustatyta:

„1.01. [2010 m. ESS] yra tarptautiniu mastu suderinta sąskaitų rengimo sistema, pagal kurią galima sistemingai ir išsamiai apibūdinti visą regiono, šalies ar šalių grupės ekonomiką, jos dedamąsias ir jų tarpusavio ryšius.

<…>

1.19. [2010 m. ESS] duomenys labai svarbūs [Europos Sąjungai] ir jos valstybėms narėms formuojant socialinę ir ekonominę politiką bei vykdant jos priežiūrą.

<…>

1.34. Sektorių sąskaitos sudaromos priskiriant vienetus sektoriams; pagal tai galima pateikti kiekvieno sektoriaus sąskaitų sandorius ir balansuojamuosius straipsnius. Pateikiant pagal sektorius nustatoma daug ekonominei ir fiskalinei politikai svarbių rodiklių. Pagrindiniai sektoriai – namų ūkių, valdžios, bendrovių (finansinių ir nefinansinių), namų ūkiams paslaugas teikiančių ne pelno institucijų (namų ūkiams paslaugas teikiančios NPI) ir likusio pasaulio sektoriai.

Svarbu atskirti rinkos ir ne rinkos veiklą. Jei valstybės kontroliuojamas vienetas yra rinkos bendrovė, jis priskiriamas ne valdžios, o bendrovių sektoriui. Taigi šios bendrovės deficitas ir skola nebus įrašomi į valdžios sektoriaus deficitą ir skolą.

1.35. Svarbu nustatyti aiškius ir patikimus vienetų priskyrimo sektoriams kriterijus.

Viešąjį sektorių sudaro visi valdžios kontroliuojami tos šalies instituciniai vienetai rezidentai. Privatųjį sektorių sudaro visi kiti vienetai rezidentai.

1.1 lentelėje nurodyti kriterijai, pagal kuriuos viešasis sektorius atskiriamas nuo privačiojo, viešajame sektoriuje – valdžios sektorius nuo viešųjų bendrovių sektoriaus, o privačiajame – namų ūkiams paslaugas teikiančių NPI sektorius nuo privačiųjų bendrovių sektoriaus.

1.1 lentelė

Kriterijai	Kontroliuojamas valstybės (viešasis sektorius)	Kontroliuojamas privačiųjų asmenų (privatusis sektorius)
Ne rinkos produkcija	Valdžios sektorius	Namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos
Rinkos produkcija	Viešosios bendrovės	Privačiosios bendrovės

1.36. Kontrolė – tai gebėjimas nustatyti institucinio vieneto bendrąją veiklos politiką ar programą. Išsamesni kontrolės apibrėžties duomenys pateikti 2.35–2.39 dalyse.

<…>

1.57. Instituciniai vienetai yra ūkio subjektai, kurie gali savarankiškai nuosavybės teise turėti prekių ir turto, prisiimti įsipareigojimus, vykdyti ekonominę veiklą ir sudaryti sandorius su kitais vienetais. 2010 m. ESS sistemoje instituciniai vienetai skirstomi į penkis tarpusavyje nesidubliuojančius šalies institucinius sektorius:
a) ne finansų bendrovių sektorių;
b) finansų bendrovių sektorių;
c) valdžios sektorių;
d) namų ūkių sektorių;
e) namų ūkiams paslaugas teikiančių [NPI] sektorių.

Šie penki sektoriai sudaro visą šalies ekonomiką. Sektoriai skirstomi į subsektorius. 2010 m. ESS numatyta, kad visiems sektoriams, subsektoriams ir visai ekonomikai būtų galima parengti išsamias srautų sąskaitas ir balansus. Vienetai nerezidentai gali būti susiję su visais šiais penkiais šalies sektoriais ir šios sąsajos pateikiamos kaip šalies sektorių ir šeštojo sektoriaus – likusio pasaulio sektoriaus – ryšiai.“

5 Minėto priedo 2.12, 2.39, 2.113 ir 2.130 dalys, esančios jo 2 skyriuje „Vienetai ir jų grupės“, suformuluotos taip:

„2.12. *Apibrėžtis*. Institucinis vienetas yra ekonominis vienetas, kuris atlikdamas pagrindinę funkciją turi teisę savarankiškai priimti sprendimus. Vienetas rezidentas laikomas instituciniu vienetu ekonominėje teritorijoje, kurioje yra jo pagrindiniai ekonominiai interesai, jei jis turi teisę savarankiškai priimti sprendimus ir rengia išsamų sąskaitų rinkinį arba gali jį rengti.

Turintis teisę atliekant pagrindinę funkciją savarankiškai priimti sprendimus subjektas:
a) turi teisę savo vardu disponuoti prekėmis ir turtu; jis gali pakeisti prekių ir turto nuosavybės teises sandoriuose su kitais instituciniais vienetais;
b) gali priimti ekonominius sprendimus ir vykdyti ekonominę veiklą, už kurią jis yra atsakingas ir atskaitingas pagal teisės aktus;
c) gali prisiimti įsipareigojimus, kitas pareigas ar tolesnius įsipareigojimus ir sudaryti sutartis; ir
d) gali rengti išsamų sąskaitų rinkinį, kurį sudaro apskaitos dokumentai, į kuriuos turi būti įrašyti visi ataskaitinio laikotarpio sandoriai, taip pat turto ir įsipareigojimų balansas.

<…>

2.39. Nustatant, ar ne pelno institucijos, kurios laikomos nepriklausomais juridiniais vienetais, yra kontroliuojamos, atsižvelgiama į šiuos penkis rodiklius:
a) pareigūnų skyrimas;
b) nuostatos dėl įgyvendinimo priemonių;
c) sutartiniai susitarimai;
d) finansavimo mastas;
e) galimos rizikos valdžios sektoriui laipsnis.

Kaip ir bendrovių atveju, tam tikrais atvejais kontrolei nustatyti gali pakakti vieno rodiklio; kitais atvejais kontrolę gali rodyti keli atskiri rodikliai, juos naudojant kartu.

<…>

Valdžios sektorius (S.13)

<…>

2.113. Valdžios sektorius skirstomas į keturis subsektorius:

<…>
b) krašto (regiono) valdžia (išskyrus socialinės apsaugos fondus) (S.1312);

<…>

Namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos (S.15)

<…>

2.130. <…> Valdžios sektoriaus kontroliuojamos ne rinkos namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos priskiriamos valdžios sektoriui (S.13).

<…>“

6 To paties priedo 3 skyriuje esanti 3.31 dalis suformuluota taip:

„Kiti privatieji gamintojai skirstomi į privačiąsias ne pelno institucijas ir kitus privačiuosius gamintojus.

Apibrėžtis. Privačioji ne pelno institucija (NPI) – juridinis ar socialinis vienetas, kurio veiklos tikslas – gaminti prekes ir teikti paslaugas, tačiau kurio statusas neleidžia juos įsteigusiems, kontroliuojantiems ar finansuojantiems vienetams gauti iš jų pajamų, pelno ar kitos finansinės naudos. Jei iš šios gamybos veiklos gaunamas pelnas, jo negalima perskirstyti kitiems instituciniams vienetams.

<…>

Jei privačioji NPI yra ne rinkos gamintojas, ji priskiriama namų ūkiams paslaugas teikiančių NPI sektoriui, išskyrus tuos atvejus, jei ją kontroliuoja valdžios sektorius. Tokiu atveju privačioji NPI priskiriama valdžios sektoriui.

<…>“

7 Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20 skyriuje „Valdžios sektoriaus sąskaitos“ esančios 20.05, 20.13, 20.15, 20.18, 20.29, 20.306, 20.309 ir 20.310 dalys išdėstytos taip:

„20.05. Valdžios sektorių (S.13) sudaro visi valdžios sektoriaus vienetai ir visos valdžios sektoriaus vienetų kontroliuojamos ne rinkos ne pelno institucijos (NPI). <…>

<…>

Valdžios sektoriaus NPI

20.13. Ne pelno institucijos (NPI) priskiriamos valdžios sektoriaus vienetams, jei jos yra ne rinkos gamintojai ir jas kontroliuoja valdžios sektoriaus vienetai.

<…>

20.15. NPI kontrolė – gebėjimas nustatyti jos bendrąją veiklos politiką ar programą. Nustatant, ar valdžios sektorius kontroliuoja konkretų vienetą, viešoji kontrolė bendromis taisyklėmis, taikomomis visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams, nėra svarbi. Nustatant, ar NPI yra kontroliuojama valdžios sektoriaus, reikėtų atsižvelgti į šiuos penkis kontrolės rodiklius:
a) pareigūnų skyrimas;
b) kitos įgyvendinimo priemonės nuostatos, pvz., NPI įstatuose nurodyti įsipareigojimai;
c) sutartiniai susitarimai;
d) finansavimo mastas;

e) galima rizika.

Kontrolei nustatyti gali pakakti vieno rodiklio. Vis dėlto, jei daugiausia valdžios sektoriaus finansuojama NPI gali pakankamai lanksčiai nustatyti savo politiką ar programą, kaip minėta kituose rodikliuose, nelaikoma, kad ją kontroliuoja valdžios sektorius. Daugeliu atveju kontrolę nurodo keli rodikliai. Šiais rodikliais pagrįstas sprendimas iš esmės bus subjektyvaus pobūdžio.

<…>

Viešojo sektoriaus kontrolė

20.18. Vieneto kontrolė – gebėjimas nustatyti jo bendrąją veiklos politiką ar programą. <…>

<…>

Rinkos ir ne rinkos kriterijų atitikties patikrinimas

20:29. <…>

Gebėjimas vykdyti rinkos veiklą tikrinamas daugiausia taikant įprastą kiekybinį kriterijų (50 % kriterijus), naudojant pardavimo ir gamybos sąnaudų santykį (kaip nustatyta 20.30 ir 20.31 dalyse). Kad viešasis vienetas būtų priskirtas rinkos gamintojams, nuoseklų kelių metų laikotarpį bent 50 % jo sąnaudų turi būti padengiama pardavimu.

<…>

20.306. Visi viešajam sektoriui priskirti instituciniai vienetai yra vienetai rezidentai, kontroliuojami valdžios sektoriaus – tiesiogiai arba netiesiogiai viešojo sektoriaus vienetų kartu. Vieneto kontrolė yra gebėjimas nustatyti jo bendrąją veiklos politiką. Toliau aiškinama išsamiau.

<…>

Viešojo sektoriaus kontrolė

20.309. Viešojo sektoriaus vieneto rezidento kontrolė – gebėjimas nustatyti jo bendrąją veiklos politiką. Kontrolė gali būti numatyta kaip tiesioginės vieno viešojo sektoriaus vieneto teisės arba kaip kolektyvinės daugelio vienetų teisės. Reikia atsižvelgti į šiuos kontrolės rodiklius:

a) Teisės skirti, vetuoti arba pašalinti didžiąją dalį pareigūnų, direktorių valdybos ir pan. Teisių skirti, pašalinti, patvirtinti ar vetuoti didžiąją dalį vieneto valdybos pakanka, kad būtų nustatyta kontrolė. Tokias teises gali tiesiogiai turėti vienas valdžios sektoriaus vienetas arba netiesiogiai – valdžios sektoriaus vienetai kartu. Jei pirmą kartą skiriant pareigūnus kontrolė priklauso viešajam sektoriui, bet jis nekontroliuoja tolesnių pakeitimų, vienetas laikomas valdžios sektoriaus dalimi tol, kol didžioji dauguma direktorių paskirti viešajam sektoriui kontroliuojant.
b) Teisės skirti, vetuoti arba pašalinti pagrindinius darbuotojus. Jei bendrosios politikos kontrolę faktiškai nustato įtakingi valdybos nariai, pvz., vadovas, pirmininkas ir finansų direktorius, tada įgaliojimams skirti, vetuoti ar pašalinti šiuos darbuotojus suteikiama didesnė reikšmė.

c) Teisės skirti, vetuoti arba pašalinti didžiąją daugumą pagrindinių vieneto komiteto narių. Jei dėl esminių bendrosios politikos veiksnių, pvz., vyresniųjų pareigūnų darbo užmokesčio ir verslo strategijos, sprendžia pakomitečiai, kontrolė nustatoma pagal teises skirti, pašalinti ar vetuoti šių pakomitečių direktorius.

<…>

g) Kontrolės teisės, nustatomos pagal susitarimus ar leidimą skolintis. Skolindami skolintojai dažnai nustato su kontrole susijusias sąlygas. Jei viešasis sektorius nustato kontrolę skolindamas arba norėdamas sumažinti savo riziką pagal garantiją, ir ši kontrolė yra griežtesnė nei paprastai banko nustatoma privačiojo sektoriaus vienetui, tai laikoma kontrolės rodikliu. Jei norinčiam skolintis vienetui reikia viešojo sektoriaus leidimo, tai taip pat laikoma kontrolės rodikliu;
h) Kontrolė perteklinių reglamentavimu. Jei vieneto veikla reglamentuojama taip griežtai, kad faktiškai pagal tai nustatoma įmonės bendroji politika, tai laikoma tam tikro pobūdžio kontrole. Kai kuriais atvejais viešosios institucijos gali labai griežtai reglamentuoti kitų vienetų veiklą, visų pirma monopolijų ir privatizuotų komunalinių paslaugų bendrovių srityse, kai svarbus tų įmonių veiklos elementas – viešosios paslaugos. Galimi atvejai, kai reglamentuojama kita svarbi veikla, pvz., kainodara, net jei vieno bendrosios politikos kontrolę perimančio vieneto nėra. Panašiai, jei vienetas pasirenka pradėti ar tęsti veiklą labai reglamentuojamoje srityje, tai gali būti rodiklis, kad jis nėra kontroliuojamas.
i) Kita. Kontrolė taip pat gali būti nustatoma pagal vieneto įstatuose reglamentuotus teisinius įgaliojimus ar teises, pvz., riboti veiklą, tikslus ir veikimo aspektus, tvirtinti biudžetą ar neleisti vienetui keisti įstatų, likviduotis, tvirtinti dividendus ar nutraukti ryšius su viešuoju sektoriumi. Jei vienetas yra visiškai arba beveik visiškai finansuojamas viešojo sektoriaus, laikoma, kad jis yra kontroliuojamas, jei tie finansavimo srautai kontroliuojami pakankamai griežtai, kad nulemtų bendrąją tos srities politiką.

20.310. Kiekvieną kartą klasifikuojant reikia atsižvelgti į konkrečias aplinkybes ir ne visi minėti rodikliai gali būti aktualūs konkrečiam atvejui. Kai kurių individualių rodiklių, pvz., pateiktų 20.309 dalies a, c ir d punktuose, užtenka, kad būtų nustatyta kontrolė. Kitais atvejais kontrolę gali rodyti keli atskiri rodikliai kartu.“

Belgijos teisė

8 Konstitucijos 24 straipsnyje nurodyta:

„1. Švietimas yra laisvas; visos prevencinės priemonės draudžiamos; baudimas už pažeidimus reglamentuojamas tik įstatymu ar dekretu.

Bendruomenė užtikrina laisvą tėvų pasirinkimą.

Bendruomenė organizuoja neutralų švietimą. Neutralumas, be kita ko, reiškia, kad turi būti gerbiamos tėvų ir mokinių filosofinės, ideologinės ar religinės pažiūros.

Valdžios institucijų organizuojamos mokyklos iki privalomo mokyklos lankymo pabaigos siūlo pasirinkti vienos iš pripažintų religijų mokymą arba ne religinį etikos mokymą.

2. Jei bendruomenė, kaip organizatorė, nori perduoti įgaliojimus vienai ar kelioms autonominėms institucijoms, tai ji gali daryti tik dviejų trečdalių balsų dauguma priimtu dekretu.

3. Kiekvienas turi teisę į švietimą paisant pagrindinių laisvių ir teisių. Švietimas yra nemokamas iki pareigos lankyti mokyklą pabaigos.

Visi mokiniai, kuriems privaloma lankyti mokyklą, turi teisę į bendruomenės išlaikomą etinį ar religinį ugdymą.

4. Visi mokiniai ar studentai, tėvai, darbuotojai ir mokymo įstaigos yra lygūs prieš įstatymą ar dekretą. Įstatyme ir dekrete atsižvelgiama į objektyvius skirtumus, be kita ko, kiekvienam organizatoriui būdingus požymius, kuriais pateisinamas tinkamas vertinimas.

5. Bendruomenės vykdomas švietimo organizavimas, pripažinimas ar subsidijavimas reglamentuojami įstatymu arba dekretu.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

9 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad nuo tada, kai 1831 m. Belgijoje buvo priimta Konstitucija, joje numatytas švietimo laisvės principas. Ikimokyklinio, pradinio bei pagrindinio ugdymo ir aukštojo neuniversitetinio mokslo organizavimas reglamentuojamas nacionalinės teisės aktais, kuriuose skiriamos švietimo įstaigos, priskiriamos prie, viena vertus, „formaliojo švietimo“, kurį sudaro valstybės, provincijų, savivaldybių, savivaldybių asociacijų ar bet kokio viešosios teisės reglamentuojamo asmens organizuojamų mokyklų tinklas, ir, kita vertus, „subsidijuojamo laisvojo švietimo“, religinio ar ne religinio, kurį sudaro federacinio subjekto, nagrinėjamu atveju Prancūzakalbės bendruomenės, subsidijuojamų, bet privatinės teisės reglamentuojamo juridinio asmens organizuojamų mokyklų tinklas. Aptariamos asociacijos priklauso subsidijuojamo laisvojo švietimo tinklui ir atitinkamai yra katalikiškojo švietimo organizatoriams atstovaujanti federacija, ne religinio laisvojo švietimo organizatorius vienijanti federacija ir penki religinio pobūdžio subsidijuojamo laisvojo švietimo įstaigų organizatoriai.

10 Belgijoje ICN yra atsakingas už statistinių duomenų, reikalaujamų pagal 2010 m. ESS, rinkimą ir įvairių ekonomikos subjektų klasifikaciją pagal sektorius, priskiriant juos prie Reglamente Nr. 549/2013 apibrėžtų kategorijų. Pagrindiniai sektoriai yra namų ūkių, valdžios, bendrovių (finansinių ir nefinansinių), namų ūkiams paslaugas teikiančių NPI ir likusio pasaulio sektoriai.

11 2018 m. kovo 28 d. sprendimu ICN valdyba konstatavo, kad aptariamos asociacijos yra „atskiri instituciniai vienetai“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento A priedo 2.12 dalį, kuriuos kontroliuoja valdžios sektorius, konkrečiai Prancūzakalbė bendruomenė. Todėl ICN nusprendė, kad organizatoriai, kaip ne rinkos vienetai, turi būti priskirti prie regiono valdžios sektoriaus (S.1312 sektoriaus) pagal minėto reglamento A priedo 2.113 dalies b punktą. ICN, be kita ko, pažymėjo, jog laikoma, kad valdžios sektorius kontroliuoja, kaip tai suprantama pagal 2010 m. ESS, subsidijuojamo laisvojo švietimo įstaigas, jei, be kita ko, švietimo veikla yra visiškai arba beveik visiškai finansuojama viešojo sektoriaus ir šis finansavimas priklauso nuo to, ar laikomasi teisės aktų.

12 2018 m. birželio 14 d. aptariamos asociacijos pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Belgija) skundą dėl šio sprendimo dėl priskyrimo panaikinimo. Jos, be kita ko, ginčija ICN atliktą vertinimą, kad jas kontroliuoja Prancūzakalbė bendruomenė, ir mano, kad jos, kaip namų ūkiams paslaugas teikiančios NPI, buvo klaidingai priskirtos prie valdžios sektoriaus.

13 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma nurodo, kad subsidijuojamų laisvojo švietimo įstaigų organizatoriai, kurių teisinė forma – ne pelno asociacijos, gali būti laikomi NPI, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedą, ir kad aptariamos asociacijos nesutinka su ICN dėl sąvokos „viešojo sektoriaus kontrolė", kaip ji suprantama pagal šį priedą, aiškinimo; 2018 m. kovo 28 d. sprendime šiuo aspektu daugiausia dėmesio skirta trims iš penkių kontrolės rodiklių, kurie nurodyti minėto priedo 20.15 dalyje, t. y. finansavimo mastui, „kitoms įgyvendinimo priemonės nuostatoms" ir galimai rizikai.

14 Be to, tas teismas mano, kad nors subsidijuojamą laisvąjį švietimą daugiausia finansuoja Prancūzakalbė bendruomenė, t. y. viešojo administravimo institucija, vien remdamasis finansavimo kriterijumi jis negali konstatuoti, kad NPI yra kontroliuojama valdžios sektoriaus, jeigu NPI ir toliau gali reikšmingai nustatyti savo politiką ar programą. Minėtas teismas, remdamasis 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, (C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705) 77 punktu, taip pat laikosi nuomonės, kad klausimas dėl valdžios sektoriaus vykdomos NPI kontrolės negali būti susijęs su tuo, ar valdžios sektorius daro lemiamą įtaką atitinkamo institucinio vieneto valdymui ar gebėjimui priimti sprendimus, kai institucinis vienetas šioje srityje yra visiškai savarankiškas, bet juo siekiama nustatyti, ar, nepaisant tokio savarankiškumo, valdžios sektorius gali valdyti ir riboti šį institucinį vienetą, kiek tai susiję su jo tikslų, veiklos ir strateginių krypčių apibrėžimu ir įgyvendinimu.

15 Galiausiai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, ICN sprendimas priskirti subsidijuojamo laisvojo švietimo įstaigų organizatorius prie valdžios sektoriaus, iš esmės pagrįstas įvairiomis pareigomis, kurios jiems nustatytos, kad būtų galima gauti Prancūzakalbės bendruomenės teikiamą finansavimą. Šios pareigos turi būti analizuojamos atsižvelgiant į Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punkte numatytą kontrolės rodiklį, susijusį su „[k]ontrole pertekliniu reglamentavimu". Vis dėlto nagrinėjamu atveju, to teismo teigimu, nors iš įvairių ICN nurodytų aplinkybių matyti, kad aptariamų asociacijų veikla yra plačiai reglamentuojama nacionalinės teisės aktais, sudėtinga šį reglamentavimą laikyti „pertekliniu", kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, nes šiuo klausimu jurisprudencijoje nėra pateikta Teisingumo Teismo paaiškinimų. Būtent siekdamas gauti paaiškinimų šiuo aspektu minėtas teismas pateikia pirmąjį prejudicinį klausimą.

16 Be to, antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies taikymo sritį; šios dalies pirmame sakinyje iš esmės numatyta, kad valdžios sektoriaus vykdoma NPI kontrolė apibrėžiama kaip gebėjimas nustatyti jos bendrąją veiklos politiką ar programą, o antrame sakinyje – kad nustatant, ar valdžios sektorius kontroliuoja konkretų vienetą, viešoji kontrolė bendromis taisyklėmis, taikomomis visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams, nėra svarbi. Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad ICN sprendimas taip pat grindžiamas aplinkybe, kad subsidijuojamo laisvojo švietimo darbuotojams taikoma teisinė tvarka panaši į formaliojo švietimo darbuotojams taikomus nuostatus, kurie savo ruožtu panašūs į valstybės tarnybos nuostatus. Taigi reikia nustatyti, ar subsidijuojamo laisvojo švietimo darbuotojams taikomi „nuostatai" gali būti laikomi „bendromis taisyklėmis, taikomomis visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams". Jei atsakymas būtų teigiamas, taikant šios nuostatos

antrame sakinyje nustatytą „neigiamą kriterijų“ reikėtų konstatuoti, kad šio „nuostatų“ buvimas nėra svarbus sprendžiant, ar valdžios sektorius „kontroliuoja institucinį vienetą“. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pažymi, kad, nors „ta ekonominės veiklos rūšis“, kaip tai suprantama pagal šį antrą sakinį, pati yra švietimo sritis, reikėtų atsižvelgti į tai, kad, nepaisant abiem aptariamoms darbuotojų kategorijoms atitinkamai taikomų teisinių režimų panašumo, kai kurios nacionalinės taisyklės taikomos tik subsidijuojamo laisvojo švietimo darbuotojams, tačiau nėra specialios kiekvienam iš jų „atskirų vienetų“, kuriuos sudaro įvairūs organizatoriai.

17 Tokiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 549/2013] A priedo 20.309 dalies h punktas turi būti aiškinamas taip, kad reglamentavimas, kuriuo švietimo veiklos srityje kompetentinga viešojo administravimo institucija

– patvirtina mokymo programas,

– reglamentuoja tiek studijų struktūrą, tiek prioritetinius ir specialiuosius uždavinius, organizuoja mokinių priėmimo ir pašalinimo sąlygų, klasės tarybos sprendimų ir finansinių įnašų kontrolę bei švietimo įstaigų grupavimą struktūriniuose tinkluose, taip pat reikalauja rengti ugdymo ir mokymo planus bei pateikti veiklos ataskaitas,

– organizuoja kontrolę ir tikrinimą, konkrečiai susijusius su dėstomais dalykais, mokymosi lygiu ir kalbų vartojimo įstatymų, išskyrus pedagoginius metodus, taikymu, ir

– nustato minimalų mokinių skaičių pagal klasę, skyrių, laipsnį ar kitus skirstymo kriterijus, išskyrus ministro nustatytas išimtis,

turi būti laikomas „pertekliniu“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nes juo faktiškai nustatoma tam tikros veiklos srities vienetų bendroji veiklos politika ar programa?

2. Ar to paties reglamento A priedo 20.15 punktas turi būti aiškinamas taip, kad į bendrų taisyklių sąvoką patenka specialiosios taisyklės, sudarančios „darbuotojų nuostatus“, taikomos švietimo srityje veikiančių ne pelno institucijų, kurias finansuoja valdžios sektorius, darbuotojams?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

18 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punktas turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „perteklinis reglamentavimas“ apima nacionalinį reglamentavimą, skirtą švietimo srityje veikiančioms NPI, kurios, nors ir subsidijuojamos kompetentingos nacionalinės viešojo administravimo institucijos, naudojasi Konstitucijoje garantuojama švietimo laisve, jei šiuo reglamentavimu tai viešojo administravimo institucijai pavesta užduotis ar teisė:

– patvirtinti mokymo programas,

– reglamentuoti tiek studijų struktūrą, tiek prioritetinius ir specialiuosius uždavinius, organizuoti mokinių priėmimo ir pašalinimo sąlygų, klasės tarybos sprendimų ir finansinių įnašų kontrolę bei švietimo įstaigų grupavimą struktūriniuose tinkluose, taip pat reikalauti rengti ugdymo ir mokymo planus bei pateikti veiklos ataskaitas,

– organizuoti kontrolę ir tikrinimą, konkrečiai susijusius su dėstomais dalykais, mokymosi lygiu ir kalbų vartojimo įstatymų, išskyrus pedagoginius metodus, taikymu, ir

– nustatyti minimalų mokinių skaičių pagal klasę, skyrių, laipsnį ar kitus skirstymo kriterijus, išskyrus ministro nustatytas išimtis.

19 Pirmiausia reikia pažymėti, kad šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės prašo Teisingumo Teismo išnagrinėti šių pagal Belgijos teisės aktus subsidijuojamoms laisvojo švietimo organizatoriams taikomų pareigų apimtį bei mastą ir nuspręsti, ar jos turi būti laikomos „perteklinėmis“, nes jomis faktiškai nustatoma atitinkamos veiklos srities vienetų bendroji veiklos politika ar programa atsižvelgiant į pagal 2010 m. ESS nustatytus kriterijus ir rodiklius.

20 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymu šiuo klausimu iš tikrųjų siekiama, kad Teisingumo Teismas išnagrinėtų taikytinus nacionalinės teisės aktus, atsižvelgdamas į Prancūzakalbės bendruomenės daromos įtakos mastą subsidijuojamos švietimo veiklos srityje.

21 Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, pagrįstam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, pastarasis neturi kompetencijos aiškinti nacionalinės teisės ir kad tik nacionalinis teismas turi konstatuoti ir įvertinti pagrindinės bylos faktines aplinkybes ir nustatyti tikslią nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų apimtį (2020 m. kovo 4 d. Sprendimo *Schenker*, C-655/18, EU:C:2020:157, 19 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

22 Vis dėlto Teisingumo Teismas, kuris turi pateikti naudingą atsakymą nacionaliniam teismui, siekdamas padėti jam priimti sprendimą, yra kompetentingas pateikti gaires, grindžiamas pagrindinės bylos medžiaga bei rašytinėmis ir žodinėmis pastabomis, kurios jam buvo pateiktos (2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *Fonds du Logement de la Région de Bruxelles-Capitale*, C-632/18, EU:C:2019:833, 49 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

23 Nagrinėjamu atveju pirmiausia reikia priminti, jog iš Reglamento Nr. 549/2013 1 bei 3 konstatuojamųjų dalių ir A priedo 1.01 ir 1.19 dalių matyti, kad 2010 m. ESS nustatoma pagrindinė sistema, skirta tiek Sąjungos piliečių, tiek pačios Sąjungos poreikiams, kad valstybės narės galėtų parengti savo sąskaitas. Tokios sąskaitos turi būti rengiamos pagal vienodus ir vienodai aiškinamus principus, kad būtų galima palyginti gautus rezultatus (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 32 punktą).

24 2010 m. ESS apskaitos tikslais bet kuris institucinis vienetas, apibrėžtas Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 1.57 ir 2.12 dalyse, kaip ekonominis vienetas, kuris atlikdamas pagrindinę funkciją turi teisę savarankiškai priimti sprendimus, turi būti priskiriamas prie vieno iš šešių pagrindinių sektorių, nurodytų šio reglamento A priedo 1.34 dalyje, t. y. prie namų ūkių, valdžios, finansinių bendrovių, nefinansinių bendrovių, namų ūkiams paslaugas teikiančių NPI ar likusio pasaulio sektorių (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 33 punktas).

25 Pagrindinėje byloje kiekviena iš aptariamų asociacijų yra „institucinis vienetas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 1.57 ir 2.12 dalis. Nors jos neginčija to, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jas priskyrė prie „ne rinkos NPI“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 3.31 ir 20.29 dalis, kategorijos, pagrindinės bylos šalys nesutaria dėl to, ar aptariamas asociacijas kontroliuoja valdžios sektorius.

26 Jei taip, NPI, kaip ne rinkos gamintojas, bus priskiriama prie valdžios sektoriaus, o jei ne – bus klasifikuojama kaip namų ūkiams paslaugas teikianti NPI. Ši klasifikavimo metodika, be kita ko, kyla iš siejamų Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 1.35, 2.130, 3.31, 20.05 ir 20.13 dalių (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 34 punktą).

27 Bendra sąvoka „kontrolė“ panašiai apibrėžta Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 1.36, 20.15, 20.18, 20.306 ir 20.309 dalyse kaip gebėjimas ar galėjimas nustatyti vieneto bendrąją veiklos politiką ar programą. Šio priedo 20.309 dalyje, kuri yra to priedo 20 skyriaus dalis, skirta viešajam sektoriui, kurio, be kita ko, dalis yra valdžios sektorius ir jo kontroliuojami vienetai, nurodyti devyni bendrieji kontrolės rodikliai, leidžiantys nustatyti, ar vienetas rezidentas gali būti laikomas kontroliuojamu valdžios sektoriaus, kad galėtų būti priskirtas prie viešojo sektoriaus, atsižvelgiant į tai, kad pagal šio priedo 20.310 dalį kai kurie iš šių rodiklių konkrečiais atvejais gali būti nereikšmingi (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 35 punktas).

28 Reglamento (EB) Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalyje konkrečiai kalbama apie valdžios sektoriaus vykdomą NPI kontrolę ir joje nustatyti penki kontrolės rodikliai, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant nustatyti, ar NPI kontroliuoja viešasis sektorius. Šie penki rodikliai taip pat išvardyti Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 2.39 dalyje su redakciniais pakeitimais, priklausomai nuo kalbinių versijų. Reikia konstatuoti, jog atsižvelgiant į tai, kad šio priedo 2.39 ir 20.15 dalyse nagrinėjamas tas pats klausimas ir siekiama to paties tikslo, t. y. apibrėžti kontrolės rodiklius, taikomus NPI, nepaisant redakcinių skirtumų jie turi būti aiškinami bendrai ir laikomi viena ir ta pačia nuostata (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 37 punktą).

29 Be to, reikia konstatuoti: kadangi Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalyje apibrėžta kontrolės sąvoka siekiant apibrėžti viešojo sektoriaus ribas bendrai, o bendra šio priedo 2.39 ir 20.15 dalių nuostata apibrėžia tą pačią sąvoką siekiant atskirti NPI, kurios priklauso viešajam sektoriui, nuo tų, kurios nepriklauso, šiomis dviem apibrėžtimis taip pat siekiama to paties tikslo ir jos, kiek tai susiję su NPI, gali būti taikomos tam pačiam vienetui. Todėl reikia nuspręsti, kad šios dvi nuostatos yra papildomos, ir jas taikyti kartu ir darniai, siekiant nustatyti, ar vienetas priskirtinas prie viešojo, ar privačiojo sektoriaus, taigi, kalbant apie NPI, ar ji priskiriama prie valdžios sektoriaus pagal siejamas Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 3.31 ir 20.13 dalių nuostatas, ar ji yra namų ūkiams paslaugas teikianti NPI (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 38 punktas).

30 Nagrinėjamu atveju, siekdamas nustatyti, ar aptariamas asociacijas kontroliuoja valdžios sektorius, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pabrėžęs, kad remdamasis vien finansavimo kriterijumi negali konstatuoti, kad vykdoma kontrolė, nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą tik dėl Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies išaiškinimo ir dėl klausimo, ar visos teisės ir užduotys, kurias nacionalinės teisės aktų leidėjas pavedė Prancūzakalbei bendruomenei, turi būti laikomos „[k]ontrole [dėl] perteklini[o] reglamentavim[o]“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

31 Šiame h punkte nustatyta, kad „[j]ei vieneto veikla reglamentuojama taip griežtai, kad faktiškai pagal tai nustatoma įmonės bendroji politika, tai laikoma tam tikro pobūdžio kontrole“. Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad minėta nuostata yra kontrolės rodiklio, susijusio su „nuostatomis dėl įgyvendinimo priemonių“ ar „kitomis įgyvendinimo priemonės nuostatomis, pvz., NPI įstatuose nurodytais įsipareigojimais“, atitinkamai nurodyto Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 2.39 dalies b punkte ir šio reglamento A priedo 20.15 dalies b punkte, dalis, jei minėtas rodiklis atitinka įvairius to priedo 20.309 dalies a–c ir g–i punktuose numatytus pavyzdžius (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 64 punktas).

32 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, jog iš Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punkto matyti, kad reglamentavimas, kuris, neatsižvelgiant į jo bendrą ar detalų pobūdį, yra pakankamai intervencinis, kad galėtų *de facto* nustatyti vieneto ar net visų tos pačios veiklos srities vienetų bendrąją veiklos politiką ar programą, gali būti laikomas kontrolės rodikliu (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 48 punktą).

33 Be to, reikia pažymėti, kad sąvoką „gebėjimas nustatyti [NPI] bendrąją veiklos politiką ar programą“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies pirmą sakinį, Teisingumo Teismas apibrėžė kaip valdžios sektoriaus galėjimą ilgą laiką ir nuolat daryti realią ir esminę įtaką apibrėžiant ir įgyvendinant NPI tikslus, jų veiklą ir veiklos aspektus, taip pat strategines kryptis ir gaires, kuriomis NPI turi vadovautis, kai vykdo savo veiklą (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 90 punktas).

34 Atsižvelgiant į tai, kad, kaip pažymėta šio sprendimo 28 ir 29 punktuose, Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 ir 20.309 dalių nuostatos yra vienos kitas papildančios, šis Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies pirmo sakinio aiškinimas, kaip savo rašytinėse pastabose teisingai teigia Europos Komisija, taip pat pagal analogiją turi būti taikomas aiškinant šio reglamento A priedo 20.309 dalies h punkto antrą sakinį, kuriame numatyta, kad, „[j]ei vieneto veikla reglamentuojama taip griežtai, kad faktiškai pagal tai nustatoma įmonės bendroji politika, tai laikoma tam tikro pobūdžio kontrole“.

35 Taigi reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punktas, siejamas su to priedo 2.39 dalies b punktu ir 20.15 dalies b punktu, turi būti aiškinamas taip, kad nacionalinis reglamentavimas, skirtas švietimo srityje veikiančioms NPI, kurios, nors ir subsidijuojamos kompetentingos nacionalinės viešojo administravimo institucijos, naudojasi Konstitucijoje garantuojama švietimo laisve, turi būti laikomas „perteikliniu“, kaip tai suprantama pagal šio A priedo 20.309 dalies h punktą, jei šiuo reglamentavimu tai viešojo administravimo institucijai pavestos užduotys ir teisės yra pakankamai intervencinės, kad būtų galima faktiškai nustatyti atitinkamų švietimo įstaigų bendrąją veiklos politiką ar programą, sudarant sąlygas ilgą laiką ir nuolat daryti realią ir esminę įtaką apibrėžiant ir įgyvendinant šių vienetų tikslus, jų veiklą ir veiklos aspektus, taip pat strategines kryptis ir gaires, kuriomis tie vienetai turi vadovautis, kai vykdo savo veiklą.

36 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris vienintelis tiesiogiai susipažinęs su ginču pagrindinėje byloje, atsižvelgdamas į visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes, turės atlikti patikrinimus, būtinus nustatyti, ar gebėjimai, kuriuos pagal nacionalinį reglamentavimą turi Prancūzakalbė bendruomenė aptariamų asociacijų atžvilgiu, yra pakankamai intervenciniai, kad būtų galima faktiškai nustatyti aptariamų asociacijų bendrąją veiklos politiką ar programą, be kita ko, dėl to, kad šiai viešojo administravimo institucijai buvo pavesta nustatyti

mokymo programas ir turinį, taigi apibrėžti švietimo tikslus, arba ar šie gebėjimai, kaip rašytinėse pastabose teigia aptariamos asociacijos, apsiriboja paprasta *a posteriori* vykdoma kontrole, neturinčia lemiamos įtakos bendrajai veiklos politikai arba mokyklos ar akademinei programai, nes ji nėra susijusi su konkrečiu mokymo turiniu, kuris vis dėlto būtų pagrindas išduoti pažymėjimą, patvirtinantį, kad sėkmingai baigti mokslo ar akademiniai metai.

37 Vis dėlto bet kuriuo atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės atlikti visų rodiklių, įskaitant rodiklį, susijusį su finansavimo mastu, vertinimą, turint omenyje, kad šis vertinimas pagal savo pobūdį, remiantis Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies paskutiniu sakiniu, yra „subjektyvaus pobūdžio“ (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 87 ir 88 punktus). Iš tiesų pagal šio reglamento A priedo 20.310 punktą kiekvieną kartą klasifikuojant reikia atsižvelgti į konkrečias aplinkybes ir ne visi minėti rodikliai gali būti aktualūs konkrečiam atveju, o kitais atvejais kontrolę gali rodyti keli atskiri rodikliai kartu. Minėto reglamento A priedo 2.39 dalies paskutiniame sakinyje ir 20.15 dalies šeštame sakinyje įtvirtintas tas pats principas, pagal kurį daugeliu atveju būtent visų rodiklių patikrinimas gali nurodyti kontrolę.

38 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punktas, siejamas su šio priedo 2.39 dalies b punktu ir 20.15 dalies b punktu, turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „perteklinis reglamentavimas“ apima nacionalinį reglamentavimą, skirtą švietimo srityje veikiančioms NPI, kurios, nors ir subsidijuojamos kompetentingos nacionalinės viešojo administravimo institucijos, naudojasi Konstitucijoje garantuojama švietimo laisve, kai šiuo reglamentavimu tai viešojo administravimo institucijai pavesta užduotis ar teisė:

– patvirtinti mokymo programas,

– reglamentuoti tiek studijų struktūrą, tiek prioritetinius ir specialiuosius uždavinius, organizuoti mokinių priėmimo ir pašalinimo sąlygų, klasės tarybos sprendimų ir finansinių įnašų kontrolę bei švietimo įstaigų grupavimą struktūriniuose tinkluose, taip pat reikalauti rengti ugdymo ir mokymo planus bei pateikti veiklos ataskaitas,

– organizuoti kontrolę ir tikrinimą, konkrečiai susijusius su dėstomais dalykais, mokymosi lygiu ir kalbų vartojimo įstatymų, išskyrus pedagoginius metodus, taikymu, ir

– nustatyti minimalų mokinių skaičių pagal klasę, skyrių, laipsnį ar kitus skirstymo kriterijus, išskyrus ministro nustatytas išimtis,

jeigu šios užduotys ir teisės yra pakankamai intervencinės, kad būtų galima faktiškai nustatyti atitinkamų NPI bendrąją veiklos politiką ar programą, sudarant sąlygas ilgą laiką ir nuolat daryti realią ir esminę įtaką apibrėžiant ir įgyvendinant šių NPI tikslus, jų veiklą ir veiklos aspektus, taip pat strategines kryptis ir gaires, kuriomis tos NPI turi vadovautis vykdydamos savo veiklą; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl antrojo klausimo

39 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies antras sakinys turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „bendros taisyklės, taikomos visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams“ apima nacionalinės teisės nuostatas, sudarančias teisinę tvarką, taikomą tik švietimo srityje veikiančių NPI, kurias finansuoja valdžios sektorius, darbuotojams.

40 Šiuo aspektu reikia priminti, jog Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad ši sąvoka turi būti aiškinama kaip apimanti bet kokią viešojo sektoriaus vieneto, kuris nustato ar taiko taisykles, skirtas užtikrinti, kad visiems atitinkamos veiklos srities vienetams neišskiriant būtų taikomos bendros, plačios ir abstrakčios taisyklės ar bendrosios gairės ir kad tokios taisyklės pagal savo „perteklinį“ pobūdį ar esmę, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.309 dalies h punktą, negalėtų faktiškai diktuoti atitinkamos veiklos srities vienetų bendrosios veiklos politikos ar programos, kontrolę (2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 54 punktas).

41 Be to, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies antru sakiniu, pagal kurį „[n]ustatant, ar valdžios sektorius kontroliuoja konkretų vienetą, viešoji kontrolė bendromis taisyklėmis, taikomomis visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams, nėra svarbi“, siekiama į sąvoką „kontrolė“, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, neįtraukti viešojo sektoriaus vieneto vykdomos kontrolės, kuria siekiama nustatyti ar taikyti taisykles, skirtas užtikrinti, kad visiems atitinkamos ekonominės veiklos rūšies vienetams būtų taikomos bendros, plačios ir abstrakčios taisyklės ar bendrosios gairės (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *FIG ir FISE*, C-612/17 ir C-613/17, EU:C:2019:705, 42 ir 43 punktus).

42 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad „darbuotojų nuostatuose“ numatytos specialios taisyklės, taikomos švietimo srityje veikiančių institucijų, kurias finansuoja valdžios sektorius, darbuotojams. Iš tiesų, kaip rašytinėse pastabose teisingai nurodė Komisija, teisės aktai, kurie taikomi subsidijuojamoms laisvojo švietimo įstaigoms, įskaitant darbuotojams taikomus „darbuotojų nuostatus“, netaikomi privačioms mokykloms, kurios negauna Prancūzakalbės bendruomenės finansavimo. Be to, savo rašytinėse pastabose aptariamos asociacijos pažymėjo, kad „nagrinėjama norma“ taikoma tik tiems darbuotojams, kurių darbo vieta yra subsidijuojama. Savo ruožtu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžė, kad „[j]ei nagrinėjama veiklos sritis yra pats švietimas, reikia konstatuoti, kad tam tikros dekretu nustatytos taisyklės taikomos tik subsidijuojamo laisvojo švietimo įstaigų darbuotojams“.

43 Nagrinėjamu atveju subsidijuojamo laisvojo švietimo veiklos sritis negali būti laikoma atskira nuo viešojo švietimo ar švietimo apskritai Belgijoje veiklos sritimi. Darytina išvada, kad dėl to specialios taisyklės, sudarančios „darbuotojų nuostatus“, taikomus tik subsidijuojamoms laisvojo švietimo įstaigų darbuotojams, yra skirtos ne visai švietimo veiklos sričiai, bet tik jos daliai, kurią sudaro subsidijuojamas laisvasis tinklas. Taigi, kadangi nagrinėjamos teisės nuostatos netaikomos visiems tos pačios veiklos srities, t. y. švietimo, vienetams, „darbuotojų nuostatai“ negali patekti į sąvoką „bendros taisyklės“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies antrą sakinį.

44 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies antras sakinys turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „bendros taisyklės, taikomos visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams“ neapima nacionalinės teisės nuostatų, sudarančių teisinę tvarką, taikomą tik švietimo srityje veikiančių NPI, kurias finansuoja valdžios sektorius, darbuotojams.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

45 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1. 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje A priedo 20.309 dalies h punktas, siejamas su šio priedo 2.39 dalies b punktu ir 20.15 dalies b punktu, turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „perteklinis reglamentavimas“ apima nacionalinį reglamentavimą, skirtą švietimo srityje veikiančioms ne pelno institucijoms (NPI), kurios, nors ir subsidijuojamos kompetentingos nacionalinės viešojo administravimo institucijos, naudojasi Konstitucijoje garantuojama švietimo laisve, kai šiuo reglamentavimu tai viešojo administravimo institucijai pavesta užduotis ar teisė:

– patvirtinti mokymo programas,

– reglamentuoti tiek studijų struktūrą, tiek prioritetinius ir specialiuosius uždavinius, organizuoti mokinių priėmimo ir pašalinimo sąlygų, klasės tarybos sprendimų ir finansinių įnašų kontrolę bei švietimo įstaigų grupavimą struktūriniuose tinkluose, taip pat reikalauti rengti ugdymo ir mokymo planus bei pateikti veiklos ataskaitas,

– organizuoti kontrolę ir tikrinimą, konkrečiai susijusius su dėstomais dalykais, mokymosi lygiu ir kalbų vartojimo įstatymų, išskyrus pedagoginius metodus, taikymu, ir

– nustatyti minimalų mokinių skaičių pagal klasę, skyrių, laipsnį ar kitus skirstymo kriterijus, išskyrus ministro nustatytas išimtis,

jeigu šios užduotys ir teisės yra pakankamai intervencinės, kad būtų galima faktiškai nustatyti atitinkamų NPI bendrąją veiklos politiką ar programą, sudarant sąlygas ilgą laiką ir nuolat daryti realią ir esminę įtaką apibrėžiant ir įgyvendinant minėtų šių NPI tikslus, jų veiklą ir veiklos aspektus, taip pat strategines kryptis ir gaires, kuriomis tos NPI turi vadovautis vykdydamos savo veiklą; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

2. Reglamento Nr. 549/2013 A priedo 20.15 dalies antras sakinys turi būti aiškinamas taip, kad sąvoka „bendros taisyklės, taikomos visiems tos ekonominės veiklos rūšies vienetams“ neapima nacionalinės teisės nuostatų, sudarančių teisinę tvarką, taikomą tik švietimo srityje veikiančių ne pelno institucijų, kurias finansuoja valdžios sektorius, darbuotojams.

Parašai.